

**ЗАВДАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ТУРУ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ ХНАДУ**

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Частина 1

Українська мова

Завдання 1-30 мають по 5 варіантів відповіді, серед яких лише один правильний.

1. Два склади має кожне слово рядка:

- А** оббити, ніччю, поява
- Б** зерно, зілля, мулько
- В** осінь, алея, дзенькіт
- Г** кров, будує, явір
- Д** воля, сім'я, атеїст

2. У якому рядку немає слова з пом'якшеним приголосним:

- А** Абезіменний, медінститут, пишеш
- Б** горб, кювет, лірика
- В** мавка, елегантний, синє
- Г** бджоли, м'ята, зір
- Д** літак, повітря, приклад

3. На третій склад падає наголос в усіх словах рядка:

- А** варіантний, двостатевий, письменник
- Б** фаховий, відчинити, кислота
- В** поетичний, дифузор, ватажок
- Г** роздрібний, цьоголіток, роздільник
- Д** споживання, теплозахист, цивільний

4. У слова якого рядка необхідно вставити м'який знак:

- А** Анен...ка, Зін...чин
- Б** землян...ці, мас...ці
- В** павутин...ці, дон...чин
- Г** Гол...ці, промін...чик
- Д** Дбрин...чати, тюр...ма

5. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка:

- А** ста(л/лл)ю, росли(н/нн)ість, Повол(ж/жж)я
- Б** зі(л/лл)я, тополи(н/нн)ий, бе(з/зз)вучний
- В** Впере(л/лл)ють, во(з/зз)'єднання, божестве(н/нн)ий
- Г** підні(ж/жж)я, підгрун(т/тт)я, камі(н/нн)я
- Д** ви(с/сс)ати, Запорі(ж/жж)я, навіже(н)ий

6. Букву *e* треба писати в усіх словах рядка:

Агр...міти, ап...льсин, ос...ледець
Бтр...мбіта, пал...во, вел...тенський
Вп...чиво, пом...ло, кр...чати
Гсм...тана, пров...сінь, експ...римент
Дмел...во, пер...йти, джер...ло

7. Апостроф ставимо в усіх словах рядка:

Асурм...яний, під...юдити
БЛук...янівка, р...ябенький
ВВ...ячеслав, пів...Європи
Гдит...ясла, духм...яний
Д св...ято, арф...яр

8. Через дефіс треба писати всі слова рядка:

А екс/губернатор, термо/стійкий
Б північно/східний, західно/сибірський
В свят/вечір, залізо/бетон
Г зло/ворожий, пів/Миргорода
Д барвисто/пахучий, людино/день

9. Частку *не* треба писати окремо зі словом:

А не/святі горшки ліплять
Б не/подалік школи
В злетіти не/високо
Г не/відомі землі
Д з'явився не/сподівано

10. Літеру *и* треба писати в усіх словах рядка:

Ак..зил, х..мія
БТ..бет, С..мферополь
Вшп..таль, к..нджал
Гглад..олуси, л..цензія
Дг..рлянда, Ст..кс

11. Визначте групу іменників І відміни:

А тесляр, ясен
Б підмога, рілля
В радість, ніч
Г коліща, лоша
Д теля, вівця

12. Укажіть на іменник, що стоїть у Кличному відмінку однини:

- Амріє
- Бмрія
- В мрією
- Г мрії
- Дмрію

13. Укажіть рядок, у якому зібрано присвійні прикметники:

- А курячий, Сергіїв, дерев'яний, прикордонний
- Бмамин, вовчий, батьків, Іванів
- Вбджолинний, денний, спортивний, дощовий
- Гсестрин, лисячий, фруктовий, читальний
- Д тихий, свіжий, швидкий, веселий

14. Визначте збірний числівник, що позначає кількість предметів у сукупності:

- Асемеро
- Ббагато
- Вшістдесят
- Г десять
- Ддвісті

15. Укажіть на займенник, що пишеться через дефіс:

- Ахтозна/зі/скількима
- Б аби/хто
- Вказна/котрий
- Г ні/які
- Д де/кого

16. Знайдіть серед запропонованих неозначену форму дієслова (інфінітив):

- А прочитаю
- Б прочитавши
- В прочитаний
- Г прочитати
- Д прочитав

17. Вкажіть рядок, у якому всі дієслова утворено префіксальним способом:

- Авмити, віднайти, привітати
- Б обігріти, розігнати, мріяти
- В припливти, підбігти, зимувати
- Г надписати, відпрацювати, крикнути
- Д роздати, днювати, радіти

18. Визначте правильну форму активного дієприкметника минулого часу:

А посинівший

Б посинівши

В синіючи

Г посиніти

Д посинілий

19. Знайдіть прислівник, що пишеться разом:

А за/вдовжки

Б без/потреби

В на/щастя

Г по/своєму

Д по/українськи

20. З'ясуйте, в якому рядку подано прийменники:

А при, через, щоб, межі

Б хоч-не-хоч, над силу, під час, більш

В під, з-попід, назустріч, незважаючи на

Г менш, на, ні, із-за, хоч

Д над, немовби, хоч, нехай

21. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення «Ще виблискують кришталеві роси...» обрати

А ...і випромінюють веселковий розмай.

Б ...але сонце вже осяяло виднокрай.

В ...милуючи око веселим сяйвом.

Г ...бо тільки займається на день.

Д ...ранок холодить оксамитові трави.

22. Звертання є в реченні:

А Запалай, мій вогнику крилатий, полум'ям привітним і незлим.

Б Усе, чим я щасливий і багатий, я мушу рідним словом оспівати.

В Я люблю твої луки зелені, і ліси, і річки, і лани.

Г На берегах крутих, весь помережений садами, стоїть у сяйві днів наш рідний Харків.

Д Я в пісні молодість знайду і довго-довго буду з нею.

23. Оберіть неозначено-особове речення

А Яку ще хочемо ми славу вкласти в ці слова?

Б Таких чекають все життя заради миті.

В Мовчанка мудрості довкола.

Г Криштальний промінь сміливого сонця.

Д Заморосило осінь у сльозу.

- 24. Розділові знаки при передачі чужої мови правильно вжито в реченні**
- А** У цілого війська девіз був один: «За волю, за рідну країну!».
 - Б** Учителька сказала «Великий педагог залишив по собі корисний досвід».
 - В** Один мудрець вдало підмітив: Чим більше пізнаєш людей, тим більше починаєш любити тварин.
 - Г** Коли садили капусту, господарка хапалася за голову – «Дай Боже усе встигнути».
 - Д** «Ще б ми стільки прочитали, як ти, – сказала дівчина.
- 25. Кому перед сполучником як треба поставити в реченні**
- А** Пам'ятаю ці події як сьогодні.
 - Б** Вивчаємо звук як одиницю мовлення.
 - В** Роса посипалась як дощ.
 - Г** Дощ полив як із відра.
 - Д** Затримався не більше як на годину.
- 26. Усі розділові знаки правильно вжиті в реченні**
- А** Багато струмків народжується тут, високо на горах, де росами опадають тумани, й де хмари часто сіють дощі.
 - Б** Здоровенний дуб розлігся розширився своїм кострубатим гіллям, так що аж темно під ним.
 - В** Хоч навколо, за тином ліс жовтів і мінився осінніми фарбами але хміль іще буйно зеленів.
 - Г** Де знаходить природа такі розмаїті барви, що їх не відтворити точно жодною фарбою, жодним пензлем?
 - Д** Можна сподіватися на те, що концерт «Океану Ельзи», у Великій Британії, ще відбудеться.
- 27. Складнопірядним із пірядним мети є речення**
- А** Щоб не відставати від своїх товаришів, учні поспішають до мене.
 - Б** Вони приїхали на день раніше, ніж сподівалися.
 - В** Хто як собі постеле, так відповідно і виспиться.
 - Г** Ягнята до тих пір скачуть, допоки матір бачать.
 - Д** Шануйте здобуте трудом поколінь, але й самі докладайте зусиль.
- 28. Укажіть речення, в якому перед сполучником іпотрібна кома**
- А** Це визначення складне, в ньому істотні і неістотні ознаки стоять поряд.
 - Б** Сміливого солдата на війні і куля не бере.
 - В** У саду стояв будинок, покритий шифером і оздоблений орнаментом
 - Г** Вони зробили перерву і вирішили пройтися коридором.
 - Д** Хтось шарпонував двері і вони розчинилися навстіж.

29. Неправильно побудовано словосполучення

- А без п'ятнадцяти шість
- Б чверть на шосту
- В десять (хвилин) на шосту
- Г пів на шосту
- Д за десять (хвилин) шоста

30. Укажіть рядок, у якому є відокремлене означення

- А Нехай вона, ця дівчина, вийде сьогодні прогулятися на двір.
- Б На горіді, по коліна у траві, стояла зморена працею жінка.
- В У цей прекрасний день – весняний, шумний, він зійде на поріг.
- Г Завтра ми усією родиною, окрім бабусі, поїдемо до парку.
- Д Орест Петрович, учитель молодших класів, повіз дітей на екскурсію.

Частина 2

Українська література

Завдання 31-42 мають по 5 варіантів відповіді, серед яких лише один правильний.

31. Рядки

*Ой матінка плаче,
Покижити буде;
А сестриця плаче,
Поки не забуде.*

узяті з

- А історичної пісні
- Б календарно-обрядової пісні
- В соціально-побутової пісні
- Г балади
- Д думи

32. Герой якого твору виконує пісню Г.Сковороди «Всякому місту звичай і права»

- А возний із «Наталки Полтавки»
- Б виборний із «Наталки Полтавки»
- В Лукаш із «Лісової пісні»
- Г Мокій із «Мини Мазайла»
- Д Націєвський із «Мартина Борулі»

33. З якого твору Т.Г.Шевченка наведено рядки:

*Гомоніла Україна,
Довгогомоніла,
Довго, довго кров степами
Текла-червоніла.*

А «Сон»

Б «Заповіт»

В «Катерина»

Г «Кавказ»

Д «Гайдамаки»

34. Слова «...Носила пишні шовкові хустки, а на воластій шії блищало в неї стільки намиста, що челядь із задрощів аж розсідалась» характеризують героїню твору

А «Земля» О. Кобилянської

Б «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка

В «Тіні забутих предків» М.Коцюбинського

Г «Енеїда» І.Котляревського

Д «Кайдашева сім'я» І.Нечуя-Левицького

35. Хто з героїв роману П.Куліша «Чорна рада» мав дефект мовлення

А Яким Сомко

Б Іван Брюховецький

В Кирило Тур

Г Михайло Черевань

Д Василь Невільник

36. Під яким псевдонімом писав Олександр Іванович Кандиба

А Олесь

Б Багряний

В Хвильовий

Г Білик

Д Карпенко-Карий

37. «Ліпше вмерти біжучи, ніж жити гниючи» – це життєве кредо

А Яреми Галайди

Б Лавріна Запорожця

В Василя Кравчини

Г Кирила Тура

Д Григорія Многогрішного

38. Назвіть письменника і його твір, у якому вжито вираз «Сибір несходима»

- А «Три зозулі з поклоном» Г.Тютюнника
- Б «Сто років як сконала Січ» В.Стуса
- В «Україна в огні» О.Довженка
- Г «Тигролови» І. Багряного
- Д «Гайдамаки» Т.Шевченка

39. З-поміж указаних письменників до шістдесятників не належав

- А Іван Драч
- Б Григор Тютюнник
- В Євген Маланюк
- Г Дмитро Павличко
- Д Василь Симоненко

40. Основним літературним напрямом кінця ХХ століття є

- А реалізм
- Б постмодернізм
- В класицизм
- Г модернізм
- Д романтизм

41. Кого називають «дівчиною із легенди»

- А Марусю Чурай
- Б Лесю Українку
- В Олену Телігу
- Г Ліну Костенко
- Д Ольгу Кобилянську

42. Першим соціально-психологічним романом української літератури є

- А «Україна в огні»
- Б «Чорна рада»
- В «Земля»
- Г «Тіні забутих предків»
- Д «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Завдання 43-44 передбачають ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в бланку на перетині відповідних рядків і колонок.

43. Установіть відповідність між літературним персонажем та його характеристикою:

1. Тамара Василівна («Місто»)
2. Яким Сомко («Чорна рада»)
3. Рахіра («Земля»)
4. Явдоха («Хібаревуть воли, як яслаповні?»)

	А	Б	В	Г	Д
1					*
2		*			
3	*				
4			*		

А *Вона поганаволошка, циганка. Дивився на їїзуби й на рот! Як клубки з м'яса стоять їй у лиці! Чи вона чимпричарувала тебе? Дивися, яка вона погана! Чоловолосям заросло, а очі, як у чортиціабо в голодної собаки!...*

Б *Високий, огряднийсобі пан, кругловидий, русявий;голова в кучерях, як узолотомувінку; очіясні, веселі, як зорі; і вжечи ступить, чи заговорить, то справдіпогетьманськи.*

В *Знаючи красісвоїїціну, вона торгувалася нею, як жид крамом, не пропускаючи случаю зірватинайбільше, а то й підголити... .*

Г *На словах, як на цимбалах грає, а де ступить, то під нею лідмерзне; а як гляне, то од її очей молоко кисне.*

Д *У неїбулатовста, округла спина–роздобріла на довільних харчах! В їїуміннілюбити не булонічого штучного, хоч слово «любов» булоїїулюбленим жартом...*

44. Установіть відповідність між персонажами одного твору

1	Всеволод	А	Михайло Світозаров
2	Христя Хутірна	Б	Кончак
3	Зоська	В	Мотя Розторгуєва
4	Мина Мазайло	Г	Василь Кравчина
		Д	Рахіра

	А	Б	В	Г	Д
1		*			
2				*	
3	*				
4			*		

